

Časová osa událostí a souvislostí

1894	Založena obuvnická firma T. & A. Baťa Antonína, Tomáše a Anny Baťových ve Zlíně.
1895	Tomáš Baťa se stal šéfem firmy Baťa.
1919	Tomáš Baťa podnikl cestu do USA, získal zkušenosti ve Fordových závodech.
1923	Tomáš Baťa byl zvolen starostou Zlína a začíná s přestavbou města.
1927	Ustanovena dceřina společnost Baťových pomocných závodů s. r. o. (BAPOZ).
	Vzniklo reklamního oddělení BAPOZ, vedoucím byl Jaroslav Pagáč.
	Je vydáván <i>Baťův žurnál</i> – filmové periodikum pro zaměstnance firmy (následně čtvrtletník v letech 1928 – 1932).
1929	Založena Masarykova pokusná škola měšťanská ve Zlíně, ředitelem školy byl Stanislav Vrána, finanční podpora Tomáše Bati.
1931	Antonín Horák je přijat jako fotograf do reklamního oddělení BAPOZ.
1932	Tomáš Baťa zahynul při leteckém neštěstí (12. 7.). Vedení přebírá Jan Antonín Baťa.
	Jaroslav Novotný nastupuje do Masarykovy pokusné školy měšťanské ve Zlíně. (1. 9.) Ve vyučování začal využívat neschválených učebních pomůcek – diapozitivy a film. Získal podporu ze strany vedení školy i Jana Antonína Bati.
	Ve Zlíně bylo postaveno Velké kino.
1934	Novotný nastoupil na schválenou neplacenou dovolenou za účelem výroby a propagace školního filmu, externě spolupracoval s filmovým oddělením BAPOZ (12. 10.). Dovolená trvala až do 21. 8. 1949.
	Jan Antonín Baťa rozšířil filmového oddělení na filmové studio. Přizval ke spolupráci Elmara Klose (4. 12.).
1935	Z Prahy do Zlína přišli Alexandr Hackenschmied, Ladislav Kolda a Elmar Klos.
	Povolena stavba zlínských ateliérů v městské části Kudlov (30. 9.).
	Kolda, Klos, Hackenschmied a Ing. Pecina byli vysláni do USA; nakupují zde ateliérovou kameru, světla a zvukovou aparaturu značky Tobis-Klang a RCA.
	V USA byl pro práci s technikou zaškolen mistr zvuku František Pilát.
	Vladimír Vrána využil poprvé pohyblivé kreslené grafy ve filmu <i>Belgie</i> .
	Jaroslav Novotný nastupuje jako stálý zaměstnanec do filmového oddělení firmy Baťa.
	Novotný a Hackenschmied odcestovali do Sovětského svazu.

1936	Proběhla kolaudace a spuštění provozu Filmových ateliérů Baťa (FAB) na Kudlově (2. 9.).
	Kolda, Klos a Hackenschmied opět navštívili USA (Hollywoodu, MGM, Disney).
	Ve Zlíně byl natočen první zvukový film <i>Podzimní rozmary</i> .
	Firma Baťa ustanovila ve filmovém oddělení sekci pro výrobu 16mm školního filmu.
1937	J. A. Baťa a A. Hackenschmied vyrazili na cestu kolem světa. Filmy Hackenschmieda z Indie a Cejlonu byly později sestříhané J. Novotným a E. Klosem.
	Novotný dostal nabídku na natáčení filmu o životě T. G. Masaryka v Lánech. Natáčení je přerušeno smrtí prezidenta, z materiálu vznikl snímek <i>Poslední léto s TGM</i> .
1938	Z reklamního oddělení BAPOZ je samostatně vyčleněno filmové studio, přebírá název Filmový ateliér BAPOZ.
	J. A. Baťa zahájil výrobu celovečerních hraných filmů. Pro tyto účely pronajal ateliéry v Hostivaři od společnosti HOST (do 1940).
	Kudlov se stává městskou částí Zlína (20. 5.).
1939	Hackenschmied emigroval do USA (leden).
	J. A. Baťa emigroval do USA (13. 3.).
	Vznikl film <i>Krize</i> (H. Kline a A. Hackenschmied), který byl před 15. 3. 1939 vyvezen do USA.
	Baťovy závody přebírá Albrecht Miesbach, továrna vyrábí pro německé válečné loďstvo.
	Úřad říšského protektora přebírá filmovou cenzuru a dohled nad výrobou.
1940	Ladislav Čipera se ujal vedení filmových ateliérů BAPOZ Zlín.
	Film <i>Baťa letí kolem světa</i> byl upraven na tři dokumenty: <i>Vzpomínka na ráj</i> , <i>Chudí lidé</i> a <i>Řeka života a smrti</i> .
	Ve Zlíně proběh festival Filmové žně (3. – 7. 7.).
	Ateliéry v Hostivaři byly zabráný Němci (8. 7.).
1941	II. Filmové žně (29. 7. – 2. 8.)
	Ve Zlíně probíhaly tajné přípravy na zestátnění československé kinematografie.

1942	Provoz BAPOZ přebral Böhmisch – Mährische Schmalfilmgesellschaft Praha (31. 1.).
	DESCHEG přebral ateliéry (1. 3.).
	Zastavena výroba školních filmů ve zlínských ateliérech.
	Do FA Kudlov nastoupila Hermína Týrlová a zrežirovala zde první československý loutkový film <i>Ferda Mravenec</i> .
	Do FA Kudlov nastoupil Karel Zeman.
1943	Ladislav Kolda byl intervenován a zlínské filmové ateliéry vedl Jaroslav Bouček. Kolda byl následně dočasně propuštěn z vězení jako odborník zodpovědný za další vývoj animovaného filmu.
	Probíhá jednání s firmou Philips ohledně filmu o svařování.
1944	V horním patře ateliéru vypukl požár, který zničil část budovy a několik filmů, především nedokončený kombinovaný film <i>Vánoční sen</i> Hermíny Týrlové (leden).
	Během války vzrostl počet zaměstnanců až na 200 pracovníků.
1945	Zlína osvobozen, při bojích byly zničeny budova ateliéru, archiv a půjčovna školních filmů v budově Studijního ústavu J. Novotného (2. 5.).
	Došlo k zestátnění československé kinematografie dekretem č. 50/1945 Sb. (11. 8.)
	Došlo k zestátnění Baťových závodů a FAB Benešovým dekretem (24. 10.).
	Název střediska: Československý filmový ústav Zlín
	J. Novotný byl pověřen dočasným vedením FA Kudlov a stal se vedoucího moravské skupiny Československého státního filmu.
	Oprava zlínských ateliérů
	FA Kudlov zažívá odliv zaměstnanců.
	Vznikl Československý filmový ústav v Praze.
	Vznikl Výzkumný ústav pedagogický a ustanovení oddělení pro školní film a diapozitiv.
	Karel Zeman zaslal text o uplatnění figurkového filmu Lubomíru Linhartovi.
	Vznikl film <i>Vánoční sen</i> Karla Zemana, který vyhrává cenu na filmovém festivalu v Cannes.
	Do FA Kudlov nastoupili: <ul style="list-style-type: none"> • František Škapa (asistent režie a režisér školních filmů) • Zdeněk Liška (skladatel filmové hudby)

1946	Byl založen Československý filmový ústav.
	V rámci Filmového ústavu vznikla instituce Krátký film, kde byla soustředěna veškerá výroba krátkých filmů (1. 7.). Kreslený a loutkový film oddělen od Krátkého filmu na konci roku 1946 jako samostatný celek (vedl Jaroslav Jílovec).
	Název střediska: Krátký film Zlín + Loutkový film Zlín
	Do FA Kudlov nastoupil Josef Pinkava (režisér dokumentárních filmů) (15. 7.).
	Jan Antonín Bařa obviněn z kolaborace.
	František Oukrop vycestoval do Bulharska a začal zde ve spolupráci s FA Kudlov natáčet materiál na film <i>Rybáři Černého moře</i> .
	Vznikl první díl K. Zemana s postavou pana Prokouka <i>Podkova pro štěstí</i> .
J. Novotný poprvé navázal kontakt s cestovateli Hanzelkou a Zikmundem.	
1947	Měl premiéru film H. Týrlové <i>Vzpouza hraček</i> . Film získal na festivalu v Benátkách cenu za nejlepší film pro děti a na festivalu v Bruselu cenu za nejlepší loutkový film
	Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund vyrazili na jejich první cestu (22. 4.).
	Elmar Klos opustil vedení Krátkého filmu Praha (podzim). Následně byl vedoucím jednoho z tvůrčích kolektivů ve studiu hraných filmů na Barrandově (1948 – 1950) a předsedou Sboru pro dokumentární film (1949 – 1950).
1948	Vznikl Československý státní film (23. 4.).
	Krátký film se osamostatnil (duben).
	Na Kudlově se začalo stavět „miniaturní“ sídliště Fabiánka.
	V obci Lešná u Zlína proběhla celostátní konference školských filmových pracovníků (16. – 19. 8.).
	Pražské vedení udělilo zodpovědnost za oblast školní kinematografie zlínské pracovní skupině.
	Vojtěch Trapl přebíral vedení Krátkého filmu (srpen).
	Erik Švábík přebíral vedení Kresleného a loutkového filmu.
	Byla znovu ustavena Ústřední dramaturgie ČSF (podzim).
Byl dokončen film <i>Rybáři Černého moře</i> Františka Oukropa.	

	<p>Do FA Kudlov nastoupili:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdeněk Hrubec (kameraman) • Věra Hutáková (produkční) • Karel Hutěčka (vedoucí výroby) • Jindřich Liška (animátor)
1949	Zlín byl přejmenován na Gottwaldov (1. 1.).
	Název střediska: Krátký film Gottwaldov + Loutkový film Gottwaldov
	Byla zastavena činnost Ústavu pro film a diapozitivu, který měl zastřešovat školní film (28. 2.).
	Zřízení Sboru pro dokumentární film, předsedá Elmar Klos
	Na zámku Lešná nedaleko od Zlína probíhaly lekce profesorů z FAMU (léto).
	Jaroslav Novotný jmenován členem redakční rady pro školní pomůcky a film při VPÚ v Praze
1950	Proběhla reorganizace Krátkého filmu Praha, rozdělení do čtyř studií: Studio populárně-vědeckého a naučného filmu, Studio dokumentárního filmu, Studio kresleného filmu, Studio loutkového filmu.
	Název střediska: Studio populárně-vědeckého filmu Gottwaldov + Loutkový film Gottwaldov
	Ukončení činnosti Sboru pro dokumentární film
	Snaha ustanovit Sbor pro vědecký a technický film. K realizaci nedošlo.
	Jiří Hanzelka a Miroslav Zikmund se vrátili z cesty (1. 11.). Následně se poprvé osobně setkají s Novotným.
	Pro kreslený a loutkový film byla zřízena zvláštní Ústřední dramaturgie, členy H. Týrlová a K. Zeman (listopad).
	Vznikl film K. Zemana <i>Král Lávra</i> , považován za první středometrážní film FA Kudlov (860 m). Přesto získává na festivalu v Karlových Varech cenu za nejlepší krátký loutkový film.
1951	Jaroslav Novotný byl donucen odstoupit z pozice vedoucího v oblasti školního filmu.
	Do FA Kudlov nastoupili:
	<ul style="list-style-type: none"> • Jan Dudešek (animátor) • Zdeněk Rozkopal (výtvarník a architekt).
	Vznikly první dva díly instruktážního seriálu <i>Svařování plamenem</i> .
1952	H. Týrlová se stala laureátkou Státní ceny roku.
	Vznikl první celovečerní film FA Kudlov <i>Poklad ptačího ostrova</i> . Na festivalu v Karlových Varech roku 1952 získal Cenu za nejlepší loutkový film.

Další informace na:

<http://www.zlin-film.cz/filmova-historie-zlinska>

https://issuu.com/zlin-film/docs/okno_do_sveta_zlinskeho_filmu